

Miljöbalken och Energitillsyn

Anders Ramberg
Förvaltningschef Miljö och Hälsa
Falkenbergs kommun

"Att jobba med energifrågor" seminarium 2010-01-19 i Göteborg

Miljöbalken och Energitillsyn

- Vilket stöd finns det i miljöbalken för att jobba med energifrågor i tillsynsarbetet?
- Hur jobbar miljökontoret i Falkenberg med energieffektivisering?

Miljöbalken och Energitillsyn

Sveriges 16 miljömål

Miljöbalken och Energitillsyn

- Miljöbalkens övergripande mål 1:1, pkt 5

”återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.”

Miljöbalken och Energitillsyn

- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler
  - 2:2 Kunskap
  - 2:3 Försiktighetsprincipen
  - 2:5 Hushållning och kretslopp
  - 2:7 Rimlighetsavvägning

Miljöbalken och Energitillsyn

- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler
  - 2:2 Kunskap

”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller .... skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning ....”

Miljöbalken och Energitillsyn

- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler
    - 2:3 Försiktighetsprincipen
- ”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller .... Skall utföra skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar vidta de försiktighetsmått i övrigt.....
.....yrkesmässig verksamhet .... bästa möjliga teknik.”

Miljöbalken och Energitillsyn

- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler
    - 2:5 Hushållning och kretslopp
- ”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand skall förnybara energikällor användas.”

Miljöbalken och Energitillsyn

- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler
  - 2:7 Rimlighetsavvägning

” Kraven .... gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid bedömning .... Nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.....”

Miljöbalken och Energitillsyn

- Tillsynskapitlet
  - 26:1 Syftet
  - 26:19 Egenkontroll
  - 26:22 Undersökningar
  - 26:9 Föreläggande och förbud
- Förordningar
- Övriga myndighetsbeslut

Miljöbalken och Energitillsyn

Poängen med EN EFFEKT!

- Minska energiförbrukningen hos B och C - anläggningar.
- Göra arbetet med energieffektivisering på företagen mer konkret. Faktiska åtgärder t.ex. ventilation, belysning, val av energikällor.
- Belysa kopplingen mellan energianvändning och miljöpåverkan och jobba för att nå de nationella, regionala och lokala miljömålen.
- Kartlägga och få en nulägesrapport av företagens energianvändning i Hallands län

Miljöbalken och Energitillsyn

Frågeställningar, möjligheter, problem?

- Energikartläggning
- Åtgärder anpassade efter verksamheten
- Beskriva energifrågan vid anmälan
- Energikartläggning inför tillståndsprövning eller som ett villkor i tillståndsbeslutet
- Få rättsfall inom området idag

Miljöbalken och Energitillsyn

Lagstöd?

Vilka krav ska vi ställa?

Förberedelser? Utbildning?

Inspektionen?

Bedömningar utifrån en checklista?

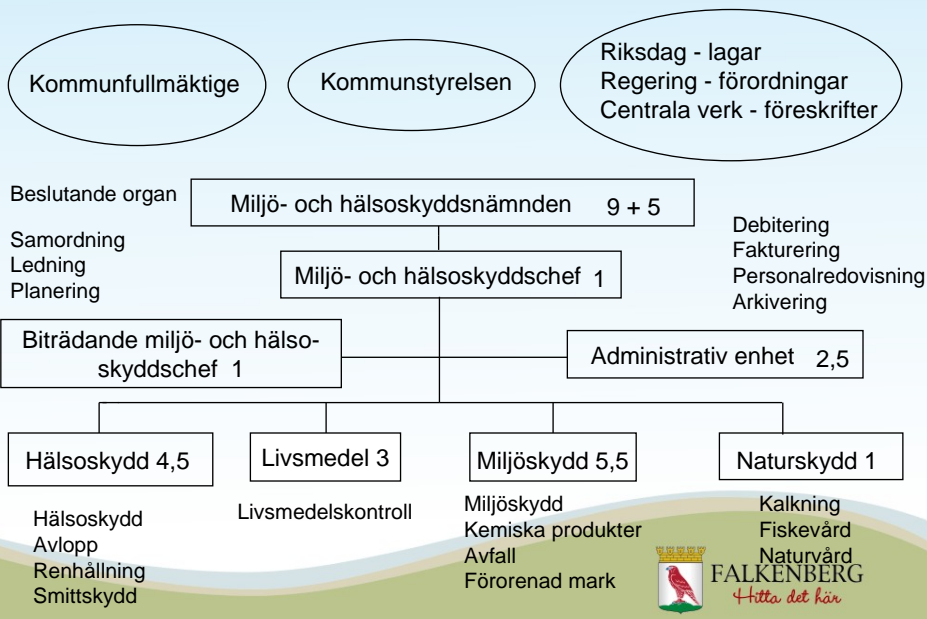
Uppföljning och återkoppling?

Länkar och lästips?

Andra lagar inom energiområdet?

Miljö- och hälsoskyddsnämndens organisation 2010

Miljöbalken och Energitillsyn

Så här har vi gjort i Falkenberg

- Inledningsvis ett utbildningstillfälle tillsammans med företagen
- Telefonkontakt med företaget
- Sänd ut enkäten, både pappersform och i digital form
- Prata med företaget
- Besök på företaget och gå igenom enkäten, lämna lathund
- Ev komplettering av enkäten från företaget
- Sänd enkätsvar till Region Halland

Uppföljning med företagen under kommande besök

Miljöbalken och Energitillsyn

Lathund - Att tänka på - Stödpunkter på vägen till energieffektivitet

- Engagera personalen och ledningen
- Nattvandra
- Kartlägg energianvändningen
- Mät på utrustningsnivå
- Studera effektuttaget
- Minska tomgångsförbrukningen
- Minimera driftstider
- Följ upp med nyckeltal
- Se över energiavtalen
- Ta hänsyn till livscykelkostnaden vid inköp
- Överdimensionera inte utrustningen
- Underhåll utrustning utifrån energiperspektiv
- Ta vara på spillvärme
- Satsa på styr- och reglerutrustning
- Strukturera energihushållningsarbetet
- Konvertera från fossilt till förnybart

Miljöbalken och Energitillsyn

- Tips! Att mäta är att veta!
- Energieffektivisera först – Ger mindre energianvändning, innan köp eller konvertering till annan energikälla.

Miljöbalken och Energitillsyn

Guldfågeln AB satsar på belysning.

Torsåsens Fågelprodukter i Falkenberg som ingår i Guldfågel AB jobbar målmedvetet med energieffektiva åtgärder. En av åtgärderna är att byta och reglera belysning i verksamhetens frysrum, den gamla lysrörsbelysningen är igång dygnet runt på grund av den långa uppstartstiden som lysrören har i den låga temperaturen. Förbrukningen låg tidigare på 16 808kWh/år.

Miljöbalken och Energitillsyn

Genom att ersätta lysrör med LED - belysning samt installera närvarosensorer, beräknas energibesparingen bli 15 000 kWh/år i frysrummet d.v.s. den nya elförbrukningen blir 1 800 kWh/år.

Miljöbalken och Energitillsyn

Erfarenheter av arbetet med energitillsyn:

- Generellt har företagen varit mycket intresserade.
- En del företag ansåg att enkäten inte passade deras verksamhet. Vill vara med och utveckla framtida enkät.
- En del företag körde ett eget koncept.
- Majoriteten har fyllt i delar av enkäten, total användning, genomförda åtgärder, planerade åtgärder.
- Några ganska avvaktande till dylikt arbete.
- Många företag ansåg att det bra med inledande utbildning.

Miljöbalken och Energitillsyn

Våra egna funderingar:

- Ny ingång i tillsynsarbetet som vi inte haft tidigare.
- Nytt redskap i tillsynsarbetet att utgå från energi-effektivisering.
- Hos vissa företag som arbetat med energifrågor kan det kännas att "slå in öppna dörrar". Ger oss kunskap!
- I nästa rond tittar vi på produktionsprocesser och stödprocesser.

Miljöbalken och Energitillsyn

Fortsatta funderingar:

- Viktigt att släppa prestigen, vi är ju inte experter på energifrågor.
- Samarbeta! Gräv inte ner Dig i detaljer! Se helheten!
- Vända på frågeställningar – Vad kan Ni som företag göra? och När kan Ni göra det?
- Enkäten är ett utmärkt redskap för energitillsynen.
- Det har varit roligt att arbeta med energieffektivisering.
- Det skall bli ännu roligare att köra andra rondan.

Miljöbalken och Energitillsyn

Tack för mig!

Miljöbalken och Energitillsyn

Miljöbalken och Energitillsyn

Miljöbalken och Energitillsyn

Checklista för det konkreta arbetet i En effekt

Så här planerade vi!!

- Boka besök/inspektion på företag
- Skicka enkät/digital enkät till företaget innan besök/inspektion
- Utför besök/inspektion och gå igenom enkät
- Lämna lathund
- Lämna informationsmaterial till företaget
  - Energimyndighetens blankett – Minska företagets energianvändning ET2006:34
  - Konsultcheckar – för ett innovativt företagande i Halland, stöd upp till 50 000 kr
  - Företagsutvecklarnas informationsmaterial
- Rapportera in frågor från enkät på Region Hallands hemsida

Miljöbalken och Energitillsyn

- Köpt energi i kWh
- Sald energi i kWh
- Egenproducerad energi i kWh
- Fördelningen mellan energislag
- Ritningar
- Lista över alla energikrävande maskiner, verktyg, installationer mm
- Lista på de största energislukarna
- Drifttider för maskiner, verktyg, installationer mm
- Energideklarationen
- Rådighet över energianvändningen

Miljöbalken och Energitillsyn

- Organisation och ansvar
- Kartläggning och energideklaration
- Statistik (kWh, energislag, installationer)
- Drift och underhåll
- Åtgärder (utförda, planerade, uppföljning)
- Utbildning/kunskap
- Rutiner och policys

